

Son peygamber neden herkese gönderildi?

مِنْ قَبْلِكَ (Senden önce) lafzı, nübüvvetin tedricî inkişafına delalet eder. Bu silsile, insanlığı hazırlamış; nihayetinde kemal noktası son peygamberle tahakkuk etmiştir.

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ؟

Yine onlar, hem sana indirilene hem de senden önce indirilenlere iman ederler.

Bakara Sûresi: 4

“Senden önce” ifadesi, nübüvvetin birden değil, adım adım inşa edildiğini haykırır. Her peygamber bir hazırlık, son peygamber ise bu hazırlığın zirvesidir.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî, bu hakikati İşârâtü'l-İ'câz'da şu şekilde ifade eder:

Dördüncü maksadın vech-i in'ikası: مِنْ قَبْلِكَ kelimesinin ifade ettiği gibi Hazret-i Muhammed (asm) onların halefidir. Ve onlar, tamamen o hazretin selefleridir. Binaenaleyh halefin selefe ait vazifeyi tamamıyla üzerine alarak onların yerine kaim olması, o hazretin bütün seleflerine nâib ve bütün ümmetlerine resul olduğunu iktiza eder.

“مِنْ قَبْلِكَ” (senden önce) ifadesinden hareketle çok önemli bir hakikati ortaya koyar: Peygamber Efendimiz (asm), kendinden önce gelen bütün peygamberlerin **halefi**, yani onların bıraktığı vazifeyi devralan ve tamamlayan zattır. Önceki peygamberler ise onun **selefleri**, yani bu büyük vazifeye zemin hazırlayan öncüleridir.

Bu durumda halef olan bir zatın, seleflerine ait vazifeyi eksiksiz şekilde üstlenmesi gerekir. İşte bu kaide gereği Peygamber Efendimiz (asm), sadece kendi kavmine değil; bütün önceki peygamberlerin ümmetlerine de hitap eden, onların vazifesini tamamlayan **umumî bir resul** olur.

Evet bu kaide, hikmete uygun fitrî bir kaidedir. Zira zaman-ı saadetten evvel insan âleminin ihtiva ettiği ümmetler, milletler arasında maddeten ve manen, istidaden ve terbiyeten pek muhtelif ve geniş mesafeler vardı. Bunun içindi ki terbiye-i vâhîde ve davet-i münferide kâfi gelmiyordu. Vaktâ ki âlem-i insaniyet “zaman-ı saadet”in şems-i saadetiyle uyandı ve müdavele-i efkâr ile an’anelerinin terkiyle, tebdiliyle ve kavimlerin birbirine ihtilatlarıyla ittihadada meyil gösterdi ve aralarında münakale ve muhabere başladı; hattâ küre-i arz bir memleket, belki bir vilayet, belki bir köy gibi oldu; bir davet ve bir nübüvvet umum insanlara kâfi görüldü.

Bu hakikat aynı zamanda insanlık tarihinin gelişimiyle de uyumludur. Zira Peygamber Efendimiz’den (asm) önceki dönemlerde insan toplulukları birbirinden çok kopuktu; kültürleri, anlayışları, seviyeleri farklıydı.

Bu yüzden her kavme ayrı bir peygamber, ayrı bir terbiye ve özel bir davet gerekiyordu. Yani “tek bir eğitim” herkese yetmiyordu. Fakat zamanla insanlık gelişti; toplumlar birbirine yaklaştı, fikir alışverişi arttı, ulaşım ve iletişim kolaylaştı.

Nihayet “Asr-ı Saadet” ile birlikte insanlık adeta uyanış yaşadı ve dünya birbiriyle bağlantılı tek bir bütün hâline geldi.

İşte bu noktada artık **tek bir davet, tek bir şeriat ve tek bir peygamber** bütün insanlık için yeterli hâle geldi. Çünkü insanlık, bu evrensel mesajı anlayabilecek seviyeye ulaşmıştı.

Bu sebeple Peygamber Efendimiz (asm), önceki peygamberlerin görevini devralan ve tamamlayan, bütün insanlığa gönderilmiş **son ve en kapsamlı resul** olarak gönderilmiştir.